

Kronos Solar Projects

Samenvatting

Het hiernavolgende is een samenvatting, opgesteld door Kronos Solar Projects van *'Renews Special Issue 45 / December 2010, Solar parks Opportunities for Biodiversity. A report on biodiversity in and around ground-mounted photovoltaic plants, Renewable Energies Agency, Dr. Tim Peschel (author)'*, welke brochure is bijgevoegd als **bijlage 11A** van de aanvraag.

Achtergrond

Deze brochure is gebaseerd op een project dat tot doel heeft om de huidige kennis van de impact van zonneparken te analyseren en de maatregelen die zijn ontwikkeld voor behoud en bevordering van biodiversiteit te evalueren. De Renewable Energies Agency en zijn partners hebben gedurende een jaarlang data en informatie verzameld welke in een rapport zijn verwerkt door dr. Tim Peschel. Dit rapport kwam mede tot stand met behulp van experts op het gebied van ruimtelijke ordening, projectontwikkeling, hernieuwbare energie en natuurbehoud.

Voorwoord

Hernieuwbare energie is essentieel voor klimaatbescherming. Aangezien de snelle ontwikkeling op dit gebied, zoals de snelle uitbreiding van zonneparken, ook een ander gebruik van grond met zich meebrengt is het van belang om te evalueren in welke mate zonneparken kunnen bijdragen aan het behoud en bescherming van dier - en plantsoorten. Het ziet ernaar uit dat de natuurlijke biodiversiteit kan worden hersteld na de bouw van een zonnepark en dat klimaatbescherming en de bescherming van (dier)soorten hand in hand kunnen gaan.

Wat hebben zonneparken te maken met biodiversiteit?

Biodiversiteit is de verscheidenheid aan planten en dieren, met als kernelement de verscheidenheid aan soorten. Maar biodiversiteit omvat meer, zoals onder meer ook ecosystemen en genetische diversiteit die niet zichtbaar is voor het menselijk oog.

Het jaar 2010 is door de UN uitgeroepen tot het jaar van de biodiversiteit.

De expansie van hernieuwbare energie overtreft alle verwachtingen. Zonnepark zullen in toenemende mate een rol spelen bij het opwekken van energie. Daarom is het van belang om aandacht te schenken aan de voorwaarden waaraan de grond waarop zonneparken worden gebouwd, dienen te voldoen en aan de ecologische aspecten van zonneparken. In hoofdstuk 1 staan de actuele bevindingen op dit gebied. In Hoofdstuk 2 staan aanbevelingen voor maatregelen voor zonneparken die kunnen bijdragen aan het behoud en de bevordering van biodiversiteit.

Hoofdstuk 1. Zonneparken- elektriciteit uit de natuur

Natuurbehoud betekent niet dat land niet kan worden geëxploiteerd. Een van de doelen van de Convention of Biological Diversity is om de economische en de ecologische aspecten te harmoniseren. Overleving van dier -en plantsoorten is afhankelijk van regulier onderhoud van hun leefomgeving. Dit kan bij het creëren van zonneparken worden gerealiseerd.

Kronos Solar Projects

De solar industrie heeft twee mogelijkheden om biodiversiteit te behouden en te bevorderen: door zorgvuldig omgaan met de grond enerzijds en anderzijds doordat in bepaalde gevallen het zonnepark tevens een wijziging tot gevolg heeft van de bestemming van de - bijvoorbeeld voorheen intensief voor landbouwdoeleinden gebruikte - grond.

Klimaat en natuurbescherming kan derhalve samengaan en worden ingezet ten gunste van elkaar. In het rapport staan diverse voorbeelden van zonneparken in Duitsland waar dit reeds plaatsvindt.

1.2 Zonneparken en landgebruik in Duitsland

De hoeveelheid land die wordt gebruikt voor zonneparken is relatief laag en dat percentage zal nog altijd laag zijn indien en nadat in de toekomst de ambitieuze uitbreidingsdoelstellingen zouden worden gehaald.

1.3 Natuurbehoud en de juridische bepalingen die van toepassing zijn op de bouw van zonneparken

De diverse nationale, regionale en lokale wetten en regels die van toepassing zijn op het bouwen van zonneparken hebben tot doel om eventuele conflicten met natuurbehoud te voorkomen, om compensatie te bieden voor eventueel onoverkomelijke impact van zonneparken en om de mogelijkheden van de ecologische condities van zonneparken te benutten. Zo bepaalt Duitse wetgeving bijvoorbeeld dat op bepaalde sites met hoge ecologische waarde niet kan worden gebouwd en voorziet wetgeving erin dat voordat kan worden gebouwd bepaalde aspecten van natuurbehoud in de plannen worden meegenomen. Belanghebbenden en experts kunnen op lokaal niveau hun invloed uitoefenen door maatregelen te identificeren voor behoud en bevordering van biodiversiteit.

1.4 Belangwekkende bestaande data en onderzoeken over zonneparken in termen van natuurbehoud

De German Society for Nature Conservation (NABU) en German Solar industry Association (BSW) hebben – met het oog op natuurbehoud- in 2005 criteria opgesteld waaraan dient te worden voldaan bij de selectie van sites en het ontwerp en onderhoud van zonneparken. Uit diverse studies is onder meer het volgende gebleken. De negatieve gevolgen van zonneparken op natuur en landschap zijn klein. Van belang zijn de eisen die aan de grond worden gesteld. Een goede voorbereiding kan de impact in z'n geheel voorkomen en als een zonnepark is gebouwd op grond dat voorheen intensief voor landbouwdoeleinden is gebruikt, kan dit de grond zelfs verbeteren.

Ook de Franse overheid houdt zich inmiddels bezig met het opstellen van richtlijnen voor zonneparken.

1.5 Impact van zonneparken op biodiversiteit

Hoewel verder onderzoek dient plaats te vinden tonen bestaande onderzoeken aan dat zonneparken een positieve impact kunnen hebben op biodiversiteit, onder meer doordat de grond daarmee een andere bestemming krijgt dan het voorheen had en indien zorgvuldig met de grond wordt omgegaan. Nog afgezien van de klimaat beschermende werking van het zonnepark zelf, kan het zonnepark zodoende tevens bijgedragen aan natuurbehoud en bevordering.

Hoofdstuk 2 Aanbevelingen voor maatregelen voor natuurbehoud

Er kunnen diverse maatregelen worden genomen met het oog op natuurbehoud.

Kronos Solar Projects

Tijdens voorbereiding en planning

Tijdens de planningsfase zijn selectiecriteria voor sites van belang en dienen de plaatselijke omstandigheden te worden bestudeerd en in acht te worden genomen. In het Rapport staan diverse voorbeelden van projecten waarbij maatregelen zijn genomen ter bescherming van flora en fauna.

Tijdens de constructiefase

Tijdens de constructiefase kan door reeds in de planning -en toestemmingenfase alsook bij de inspectie tijdens de bouw, de diverse milieuaspecten in acht te nemen, schade aan het milieu worden voorkomen. In het rapport worden diverse voorbeelden gegeven van projecten waarbij dit tot uitvoering is gebracht. Maatregelen waren onder meer dat het bouwterrein zo klein mogelijk werd gehouden en dat bepaalde werkzaamheden met de hand in plaats van machines werden uitgevoerd.

De bodem waarop wordt gebouwd wordt in geval van de constructie van een zonnepark in de meeste gevallen slechts voor maar 1% afgesloten waardoor de grond voor natuur(behoud) beschikbaar blijft.

De afscherming van de percelen met hun omgeving en de effecten van reflectie dienen te worden beperkt.

Er dient een bijdrage te worden geleverd aan de diversiteit van planten. De keuze van beplanting kan bijdragen aan biodiversiteit. In het rapport zijn diverse voorbeelden beschikbaar van projecten waarin dit heeft plaatsgevonden.

De begrenzing van de zonneparken dient voor zover mogelijk te worden beperkt, dan wel het effect van afgrenzing kan worden beperkt door een ruimte onder de afgrenzing open te laten zodat een natuurlijke overloop met de omgeving mogelijk blijft.

Tijdens de exploitatiefase

Maatregelen die tijdens de exploitatiefase kunnen worden genomen zijn het doen van langdurend wetenschappelijk onderzoek tijdens de exploitatiefase naar de impact van het zonnepark op haar omgeving en de effectiviteit van de getroffen maatregelen. Tevens kan bij het behoud en onderhoud van de site milieubevorderend worden opgetreden, bijvoorbeeld door het gras intensief te laten begrazen. Het rapport geeft nog andere voorbeelden van dergelijke maatregelen, die vaak sterk project gebonden zijn.

Appendix 3 geeft een opsomming van de maatregelen, de effecten en het toepassingsbereik.